A SZOCIOLÓGIA ALAPÍTÓJA

AUGUSTE COMTE

A szociológia önálló tudománnyá válása

a 19.század közepén

TUDOMÁNYTÖRTÉNET:

a felvilágosodás eszméi: ” Szabadság, egyenlőség, testvériség”. Az elképzelt tökéletes társadalom nem valósult meg, a természettudományok eredményei azonban jól hasznosultak a gyakorlatban.

A szociológia „alapító atyja” Auguste Comte (*ógüszt kont*) három klasszikusa: K.Marx, Émile Durkheim, Max Weber.

A második világháborút követő évtizedekben kifejlődtek a kutatási módszerei, nagy empirikus vizsgálatok, nemzetközi kapcsolatok.

TÁRSADALOMTÖRTÉNETI: polgári forradalmak, a kapitalizmus sem bizonyult tökéletes társadalomnak.

- **a természettudományok mintájára vizsgálták a társadalmat.**

A pozitivizmus hatása

- **„A világmindenség nem több egy áttekinthető felépítésű, szabályos gépezetnél ... Mozgásában nincs semmi bizonytalanság, semmi rejtély”.**
- **A pozitivista gondolkodók nem kutatják a földi létezés végső okait, hanem a fizikai és társadalmi valóság tényét vizsgálják és ezek alapján akarják a tényeken uralkodó általános igazságokat, törvényeket meghatározni.**
- **Auguste Comte, szerint a végső cél: a tudás egyesítése a legalapvetőbb elvekben.**
- **A hagyományos teológiai, metafizikai, irodalmi jellegű nevelést meg kell szüntetni és helyére a pozitív nevelésnek kell lépni.**

Auguste Comte francia (1798-1875)

- **A pozitivista nevelésfelfogás első elméleti megalapozója.**
- **Konzervatív katolikus családban született. Tanulmányai után Saint Simon herceg titkára lett és matematikaoktatással foglalkozott.**
- **Már húszéves korában felvázolta életművének programját: *A társadalom újraszervezéséhez szükséges tudományos munkák terve* címmel.**
- **Több munkája közül a legjelentősebb: *A pozitív filozófia tanfolyama*.**
- **Clotilde Vaux asszonnyal való megismerkedése után érdeklődése a vallás kérdései felé fordult.**

Comte, vezette be a szociológia elnevezést.

Előtte társadalomfizikának akarta nevezni a szociológiát.

- Kiindulási pontja: a kapitalista társadalom nem tökéletes, javításra szorul.
- A szociológiát végső tudománynak tartotta, minden tudomány közül a legfontosabbnak és legösszetettebbnek.
- A szociológiának nagy szerepe lesz a társadalom jobbá tételében.
- Nem volt híve a forradalmi változásoknak.
- Munkásságának filozófiája: rend és haladás!

Az emberi szellem fejlődésének szakaszai: az egyén fejlődésének menete megegyezik az emberi gondolkodás fejlődésének fokozataival.

Gyermekkorában minden ember a teológiai, ifjúkorában pedig a metafizikai stádiumot éli át. A nevelés feladata az, hogy ezt tovább vigye a pozitív gondolkodásba.

- **1. teológiai- szakasz: az emberi szellem a dolgok belső természetének, végső okainak megválaszolására törekszik, az emberi körülmények okai isten eredetűségre utalnak.**
- **2. metafizikai- szakasz: megszűnik a természetfeletti isteni lényre történő hivatkozás, helyébe evilági jelenségek, erők, mint absztrakt tényezők lépnek fel.**
- **3. pozitivista- szakasz: az emberi szellem miután felismerte a teológiai és metafizikai spekuláció haszontalanságát, a megfigyelés és értelem segítségével törekszik a tények hasonlóságán alapuló törvények felismerésére, előrelátásra.**

Comte: családi nevelés

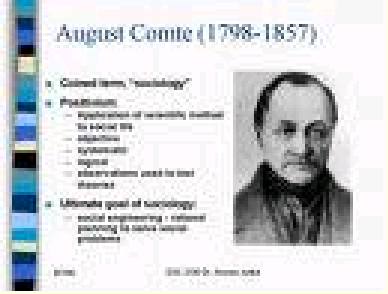

A gyermek fejlődése három szakaszra osztható:

1. a fogváltásig, 2. pubertásig, 3. nemi érettségig

A bensőséges családi élet lényege a nő alárendeltsége a férfinak. A két nem egyenrangúsága lelki alkatuk miatt nem lehetséges. A nőkben az affektív lelki tényezők vannak túlsúlyban, a férfiban pedig az értelmi tényezők dominálnak. A gyermeknevelés legfontosabb színtere a család, amelyben az anyák játsszák a legnagyobb szerepet, az intézményes nevelés csupán annak kiegészítője lehet.

- Fogváltásig az érzelmi élet kialakítása fontos
- A második szakaszban kezdődhet az értelmi nevelés alkalomszerű oktatás formájában, ami

  esztétikai jellegű: költészet, ének-zene, rajzolás, mintázás, a képzőművészeti alkotás megismerése.
- A pubertást követően az intézményes nevelés-oktatás az értelmi képességek fejlesztése útján.
- A legalapvetőbb tudományok: a matematika, a fizika, kémia. Az élő természettel és az emberrel ismerteti meg a növendékeket a biológia, anatómia, fiziológia.
- Ezt követi a legfontosabb pozitív tudomány, a szociológia. Ezen pozitív tudományok ismerete teszi alkalmassá az ifjút a társadalmi élet végcéljára, a teljesen önzetlen, érdek nélküli emberszeretet szükségességének belátására.

Köszönöm a figyelmet!